

D. 2042

DİCLE ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

HAKEMLİ DERGİ

CİLT : X

SAYI : 1

DİYARBAKIR - 2008

TARİH YAZICILIĞI VE USULÜNE DAİR BİR BİBLİYOĞRAFYA DENEMESİ

Doç. Dr. Mehmet Azimli*

Giriş

Tarihçi olmak isteyen herkes, tarihin yazımı, usulü, felsefesi ile ilgili çalışmalara öncelikle müracaat etmelidir. Tarihin nasıl yazıldığı ve tarihi olaylara nasıl bakılması gerektiği bilinmeden tarih alanında söz söylemek uygun değildir.

Bu çalışmamızda tarih yazıcılığı ve tarih usulüne dair bazı eserlerin künyelerini vermek istiyoruz. Alanımız olması hasebiyle listedeki eserlerin daha çok İslâm Tarihi ile ilintili olması doğal olacaktır. Aktardığımız bu çalışmalar ağırlıklı olarak Türkçede ve Arapçada yayınlanmış olanların bir kısmıdır. Bu liste, yeni çalışmalar çıktıkça daha sonra çoğaltılabilir, çoğaltılmalıdır da. Bu anlamda bizimki bu konuda bir deneme mahiyetindedir. Bu çalışmanın yapılmasındaki ana taslağı hazırlayan ve olağanüstü teşvik, yardımlarla meydana getirilmesini sağlayan Prof. Dr. Hulusi Kılıç'a teşekkür ederim.

- Abdullah, Yüsrî Abdülğani, *Mu'cemü'l-Müerrihini'l-Müslimîn Hatta'l-Karnî's-Sanî 'Aşar el-Hicrî*, Beyrut, 1991.
- Abdülaziz es-Salim, *et-Tarih ve'l-Muerrihune'l-Arab*, Beyrut, 1967.
- Ağarı, Murat, *İslâm Tarihine Metodolojik Bir Yaklaşım*, Van, 2004.
- Ahmed, Emin, *İslâm Tarihi ve Tarihçileri*, Çev: Mustafa Baş, Ankara, 1996.
- Akkoyun, Ömer, “*Kur'ân Kıssaları ve Tarih Felsefesi*,” *EÜSBED.*, Kayseri, 1997.
- Akman, Zekeriya, *Ebu Hanîfe ed-Dineveri'nin Hayatı ve El-Ahbaru't-Tıval Adlı Eseri*, HÜSBE., Şanlıurfa, 1998.
- Akyüz, Sedat, “*Kur'ân'da Tarih Yorumu*,” *EÜSBED.*, Kayseri, 1995.
- Akyüzoğlu, İlyas, *İbn Miskeveyh ve Tarih Anlayışı*, AÜSBE., Ankara 2003.
- Algül, Hüseyin, “İlahiyat Fakültelerinde İslâm Tarihi Öğretiminde Tartışılması Gereken Hususlar”, Ondokuz Mayıs Ü. İlahiyat Fa-

* Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İslâm Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

k ltesi, *Günümüz Din Bilimleri Araştırmaları ve Problemleri Sempozyumu*, Haziran 1989.

- Ali, Massad Suveylim el-Shaman, *Türk Edebiyatında Siyerler ve İbn Hişam'ın Siyerinin Türkçe Tercümesi*, A  F., Ankara, 1982.
- Altınay, Ahmed Refik, *Tarih ve Müverrihler*, İstanbul, 1932.
- Armaĝan, Bekir, *Katip  elebi ve Tarih iliĝi*, AÜSBE., Ankara, 1999.
- Avcı, Necati, "Müslümanlarda Tarih İlm ", *EÜSBED.*, sayı.6, Kayseri, 1995.
- Aycan, İrfan, Söylemez M. Mahfuz, Yurtseven Necmettin, *Apokrif Tarih Yazıcılıĝı*, Ankara, 2003.
- Aycan, İrfan, Söylemez M. Mahfuz, *İdeolojik Tarih Okumaları*, Ankara, 1998.
- Aykurt,  etin, *şani-Zade Mehmed Ataullah Efendi'nin Tarih Yazıcılıĝı*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1999.
- Babinger, Franz, *Osmanlı Tarih Yazarları ve Eserleri*,  ev: Cořkun   ok, Ankara, 2003.
- Barnes, H. E., *Tarihu'l-Kitabeti't-Tarihiyye*, terc: Muhammed Abdurrahman Burc, I-II, Kahire, 1987.
- Baş, Eyüp, "İbn Asakir ve "Tarihu Dimeřk"i  zerine", *A  FD.*, sayı.39, Ankara 1999.
- Baş, Eyüp, *Dil-Tarih İlişkisi Baĝlamında Osmanlı Türklerinde Arapça Tarih Yazıcılıĝı : (XVI. ve XVII. yüzyıl  rnekleriyle)*, Ankara, 2006.
- Bernheim Ernest, *Tarih Bilimine Giriş, Tarih Metodu ve Felsefesi*,  ev: M. řükrü Akkaya, İstanbul, 1936.
- Blachere, Regis, *Histoire de la Litterature Arabe*, Paris, 1952.
- Bloch, Marc, *Tarihin Savunusu ya da Tarihçilik Mesleĝi*,  ev: Mehmet Ali Kılıçbay, Ankara, 1985.
- Boumrane, Chikh, "İslâm Tarih iliĝi ve Tarihlerine Bir Bakış",  ev: Nesimi Yazıcı, *A  FD.*, 30, Ankara, 1988.
- Cahen, Claude, "Selçuklu Devri Tarihçileri", *A  FD.*,  ev: İsmet Kayaoĝlu, Mehmet Daĝ, Ankara 1975.
- Carr, Edward Hallet, *Tarih Nedir*,  ev: Misket Gizel Gürtürk, İstanbul, 1996.
- Cemal Abdulhani, M. Mesut ve Vefa' M. Rıfat, *Menhecu Kitabeti't-Tarih el-İslami li Maza ve Keyfe?*, Mansura, 1988.

- Cemal Abdullah ve Diğerleri, *et-Tarih Beyne'l-Hakika ve't-Tadlil*, Mansura, 1991.
- Collingwood R, G, *Tarih Tasarımı*, Çev: Kurtuluş Dinçer, Ankara, 1996.
- Collingwood, R, G, *Tarih Nedir*, Çev: Akşit Göktürk, MEB, Ankara, *Üç Aylık Dergi*, Yıl. 1, Sayı. 1.
- Çamyar, Selahattin, *Ya 'kubi ve Tarihçiliği* Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, AÜSBE., Ankara, 1998.
- Çetin, Osman, “İslâm Tarihi Araştırmalarının Halka Yansımada Karşılaşılan Problemler”, *Günümüz Din Bilimleri Araştırmaları ve Problemleri Sempozyumu*, Samsun, 1989.
- Çoruh, Seyfullah “*İbn Hişam'ın Hayatı ve Tarihçiliği*,” OÜSBE., Samsun 1995.
- Demircan, Adnan, *XII. Asra Kadar İslâm Tarihi Literatürü*, SÜSBE., Konya 1989.
- Duda, Herbert W., “İbn Bibi'nin Selçuk Tarihi”, Çev: Fikret Işıltan, *Şarkiyat Mecmuası*, 2, İstanbul, 1958.
- Ebu Debbus, Receb, *Nahve Tefsiri'l-İctimai li't-Tarih*, Trablus, 1987.
- Duri Abdülaziz, *İlk Dönem İslâm Tarihi*, trc; Hayrettin Yücesoy, İstanbul, 1991.
- Duri Abdülaziz, *İlme't-Tarih İnde'l-Arab*, Amman, 1994.
- el-Alyani Muhammed b. Samil, *Menhecu Kitabeti't-Tarihi'l-İslami*, Riyad, 1986.
- el-Azm Yusuf, *Tarihuna Beyne Tezviri'l-A'da ve Gafleti'l-Ebna*, Dımaşk, 1419/1998.
- el-Azme Azize, *el-Kitabetü't-Tarihiyye ve'l-Marifetü't-Tarihiyye*, Beyrut, 1983.
- el-Beravi Raşid, *Et-Tefsirü'l-Kurani li't-Tarih*, Kahire, 1973.
- el-Hatib Süleyman, *Fikretü't-Tarih Beyne's Sehavi ve'l-Kafiyeci*, Mısır, 1991.
- el-Müneccid Selahattin, *Mucemu ma Ullife an Rasulillah*, Beyrut, 1982.
- En-Nasiri Seyyid Ahmet Ali, *Fennu Kitabeti't-Tarih*, Kahire, 1982.
- En-Nebravi Fethiye ve Muhammed Nasr Mühenna, *Menahicul-Bahs fi İlme'i't-Tarih ve's-Siyase*, Kahire, 1983.

- Es-Selmi Muhammed b. Şamil el-Ulyani, *Menhecu Kitabeti't-Tarihi'l-İslami*, Riyad, 1406/1986.
- Eyüboğlu İsmet Zeki, *Tarihin İlkeleri*, İstanbul, 1991.
- Fayda, Mustafa, “Ebu Amr Halife b. Hayyat: Tarihu Halife b. Hayyat”, *AÜİFD.*, 17, Ankara 1969.
- Fayda, Mustafa, “ez-Zübeyr b. Bekkar, el-Ahbaru'l-Muvaffakiyat”, *AÜİFD.*, sayı. 22, Ankara 1978.
- Fayda, Mustafa, “İslâm Dünyasındaki İlk Şehir Tarihleri ve İbn Şebbe'nin Medine-i Münevvere Tarihi”, *AÜİFD.*, sayı.28, Ankara 1986.
- Fayda, Mustafa, “Siyer Sahasındaki İlk Telif Çalışmaları”, *Uluslararası Birinci İslâm Araştırmaları Sempozyumu*, Dokuz Eylül Ü. Yay., İzmir 1985.
- Fayda, Mustafa, “Yesar, Muhammed b. İshak: Siratu İbn İshak el-Musemma bi-Kitabi'l-Mübtedei ve'l-Meb'asi ve'l-Meğazi”, *AÜİFD.*, 23, Ankara 1978.
- Fesevi Yakub b. Süfyan, *Kitâbü'l-ma'rife ve't-tarih*, tahk: Ekrem Ziya Ömeri Medine, 1410.
- Sehavi, Ebü'l-Hayr, *el-İ'lan bi't-Tevbih li-Men Zemme Ehli't-Tarih*, thk. Franz Rosenthal ; Çev: Salih Ahmed Ali, Beyrut, 1497.
- Filibeli Ahmet Hilmi, *İslâm Tarihi*, Sad: Cem Zorlu, İstanbul, 2005 (Giriş Kısmı).
- Genç, Süleyman, *İbn Sa'd'ın Hayatı ve Eserleri*, DÜSBE., İzmir, 1987.
- Gibb H.A.R., “Tarih”, *İslâm Ansiklopedisi*, XI, 777-799.
- Günaltay, M. Semşeddin, *İslâm'da Tarih ve Müverrihler*, İstanbul, 1340-1342; (*İslâm Tarihinin Kaynakları*, Haz: Yüksel Kanar, İstanbul, 1991)
- Halil, İmaduddin, *İslâm'ın Tarih Yorumu*, Çev.: Ahmet Ağırakça, Risale Yay., İstanbul 1988.
- Halil, İmadüddin, *İslâm Tarihi-Bir Yöntem Araştırması*, Çev: Ubeydullah Dalar, İstanbul, 1984.
- Halil Muhammed Reşad, *el-Menhecü'l-İslami li-Diraseti't-Tarih ve Tefsirihi*, Kahire, 1991.
- Halkın Leon E., *Tarih Tenkidinin Unsurları*, Çev: Bahaddin Yediylidiz, Ankara, 1989.
- Hamid Muhammed el-Halife, *el-Mevkif mine-t-Tarihi'l İslami ve Te'silu'l-Huviyye*, Dimaşk, 2005.

- Hamidullah, Muhammed, “İslami İlimlerde İsrailiyat Yahut Gayrı İslami Menşeli Rivayetler”, Çev.: İbrahim Canan, *Ata.ÜİİF. Dergisi*, 2, Erzurum 1977.
- Hammade Faruk, *Mesadiru's-Sireti'n-Nebeviyye, Takvimuha*, Tunus, 1980.
- Hammade Muhammed Mahir, *Meraci Muhtare an Hayati Resulillah*, Riyad, 1982.
- Hasan Muhammed Abdulgani, *İlmü't-Tarihi İnde'l-Arab*, Kahire, 1960.
- Hatalmış, Ali, *Mes'udi ve Tarihçiliği*, AÜSBE., Ankara 1998.
- Hearnshaw F. J. C, *İlmü't-Tarih*, Çev: Abdülhamid Abbadi, 1937.
- Hizmetli Sabri, *İslâm Tarihçiliği Üzerine*, Ankara, 1991.
- Horovitz Josef, *İslami Tarihçiliğinin Doğuşu*, Çev: Ramazan Altınay, Ramazan Özmen, Ankara, 2002.
- Humphreys R. Stephen, *İslâm Tarih Metodolojisi*, Çev: Murtaza Bedir, Fuat Aydın, İstanbul, 2004.
- İbn Haldun, *Mukaddime*, Çev: Z. Kadiri Ugan, İstanbul, 1989.
- İkbâl, Muhammed, “Kur’ân’ın Tarih Hakkındaki Görüşü”, *Sebilürreşad*, 14/349, İstanbul 1963.
- İslami İlimlerde Metodoloji/Usul Problemi 2, İstanbul 21-22 Şubat 2004, 873-1032.
- İzmirli, İsmail Hakkı, *Siyer-i Celile-i Nebeviyye*, İstanbul, 1332. (Sad: İsmail Hakkı Uca, Konya, 1996)
- Jones, Marsden, “İslâm’ın Zuhurunda Batı Arabistan’ın Ekonomik Tarihinin Bir Kaynağı Olması Bakımından es-Siretu’n-Nebeviyye”, Çev: Ahmet Güner, *Dokuz Eylül Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4, İzmir, 1987.
- Kafesoğlu, İbrahim, “Büyük Selçuklu Veziri Nizamü'l-Mülk’ün Eseri Siyasetname ve Türkçe Tercümesi”, *Türkiyat Mecmuası*, 12, İstanbul, 1955.
- Kafıyeci Ebû Abdullah Muhyiddin el-Muhtasar fi ilmi't-tarih, thk. Muhammed Kemalüddin İzzeddin, Beyrut, 1990.
- Kasım Abduh Kasım, *er-Rü'yetü'l-Hadariye li't-Tarih, Kıraatün fi't-Türas et-Tarihi el-Arabi*, Kahire, 1985.
- Kaşif Seyyide İsmail, *Masadiru't-Tarihi'l-İslami ve Menahicu'l-Bahsi Fihi*, Beyrut, 1983; (*İslâm Tarihinin Kaynakları ve*

Araştırma Metodları, İzmir, 1997, terc: Mehmet Şeker, Rıza Savaş, Ramazan Şimşek)

- Kaya, Ahmet, *Vakidi'nin Hayatı ve Tarihçiliği*, Dan.: Prof. Dr. M. Zeki Terzi, OSBE., Samsun 1998.

- Kayaoğlu, İsmet, “Bir Selçuklu Kroniği: İbn Hamdun'un Kitabı't-Tezkiyesi”, *İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi*, 3, Ankara 1977.

- Kıyıcı, Selahattin, “el-Maverdi ve Ebu Ya'lanın “el-Ahkamu's-Sultaniyye” Adlı Eserlerinin Muhteva Yönünden Mukayesesi”, *Yüzüncü Yıl Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2, Van 1998.

- Koç Ahmet, *Tarih Felsefesi*, İstanbul, 1996.

- Köten, Akif, “Kadı İyaz Hayatı, Eserleri ve Şifasının Özellikle-ri”, *UÜİFD.*, sayı.7, Bursa 1998.

- Kurat, Akdes Nimet, “Abu Muhammed b. A'sam al-Kufi'nin Kitab al-Futuhu”, *Ankara Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 7/2, Ankara 1949.

- Kurt, Hasan, *Taberi'nin Hayatı ve Tarihçiliği*, OÜSBE., Sam-sun 1991.

- Kutub Muhammed, *Havle't-Tefsiri'l-İslami li't-Tarih*, Kahire, 1989.

- Kutub Muhammed, *Keyfe Nektubu et-Tarih el-İslami*, Kahire, 1992.

- Kütükoğlu Mübahat S., *Tarih Araştırmalarında Usul*, İstanbul, 1990.

- Langlois Ch. V-Ch. Seignobos, *Tarih Tetkiklerine Giriş*, Çev: Galip Akkaya, İstanbul, 1937.

- Le Bon Gustave, *Tarih Felsefesi*, İstanbul, 1932.

- Macid Abdulmunim, *Zeylu ala Mukaddime li Disareti't Tarihi'l-İslami*, Kahire, 1979.

- Memiş Ekrem, *Tarih Metodolojisi*, Konya, 1995.

- Merçil, Erdoğan, “Ahmed b. Mahmud'un Selçuknamesi (ö. 1569-1570)”, *İÜEFTD.*, 23, İstanbul 1969.

- Meyerhoff Hans, *Zamanımızda Tarih Felsefesi*, Çev: Abdullah Şevki, Ankara, 2006.

- Milet Ve Nihal *Dergisi*, Tarih Özel Sayısı, Eylül-Aralık 2007, C.4, Sayı. 3.

- Monod G., *Tarihte Usul*, Çev: Kazım Şinasi Dersan, İstanbul, 1938.

- Munis Hüseyin, *et-Tarih vel-Müerrihun; Dirase fî İlmi't-Tarih*, Kahire, 1984.
- Mutahhari Murtaza, *Tarih ve Toplum*, Çev: Cengiz Şişman, İstanbul, 1989.
- Nordeo M. A., *Felsefe-i Tarih*, Çev: Sahib, İstanbul, 1330/1911.
- Numani Şibli, *İslâm Tarihi, Asr-ı Saadet*, terc: Ömer Rıza, İstanbul, 1346/1921, I, 18-123; *Asr-ı Saaadet ve Kaynakları*, (sadeleştirilmiş baskısı, Osman Zeki Mollamehmedoğlu, İstanbul, 1970, I, 17-83)
- Ocak, Ahmet Yaşar, “XIII. ve XIV. Yüzyıllar Anadolu Türk Tarihi Bakımından Önemli Bir Kaynak: Menakıbu'l-Kudsiyye fî Menasibi'l-Unsiyya”, *İÜEFTD*. (Ord. Prof. İsmail Hakkı Uzunçarşılı Hatıra Sayısı), 32, İstanbul, 1979.
- Ocak, Ahmet Yaşar, *Kültür Tarihi Kaynağı Olarak Menakibnameler: Metodolojik Bir Yaklaşım*, TTK. Yay., Ankara 1992.
- Osman Muhammed Fethi, *Et-Tarihu'l-İslami ve'l Mezhebu'l-Maddi fî't-Tefsir*, Kuveyt 1969.
- Önkal, Ahmet, “İslâm Tarihçiliğinde Tarafsızlık Problemi”, *İslami Araştırmalar*, 6/3, Ankara 1992.
- Özbaran Salih, *Tarih, Tarihçi ve Toplum*, İstanbul, 1997.
- Özbaran Salih, *Tarih ve Öğretimi*, İstanbul, 1992.
- Özçelik İsmail, *Tarih Araştırmalarında Yöntem Ve Teknikler*, Ankara, 1993.
- Özer, Hüsnü, *İbn Kuteybe'nin Tarihçiliği*, AÜSBE., Ankara 1997.
- Özkuyumcu, Nadir, “Kitap Tanıtımı (Silsiletü Vesaiki'l-İslâm)”, *DEÜİFD.*, 6, İzmir 1989.
- Özlem Doğan, *Bilim, Tarih Ve Yorum*, İstanbul, 1998.
- Özlem Doğan, *Tarih Felsefesi*, İstanbul, 1994.
- Öztürk Mustafa, *Tarih Felsefesi*, Elazığ, 1999.
- Öztürk, Nuran, *Siyer Türü ve Siyer-i Veysi (Dürretü't-tac fî sireti sahibi'l-mi'rac*, EÜSBE., Kayseri 1997.
- Pınarbaşı, Bekir, *Vakıdî Hayatı ve Tarihçiliği*, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, AÜSBE., Ankara, 1995.
- Rosenthal Franz, *İlmü't-tarih inde'l-müslimin*, Çev: Salih Ahmed Ali, Beyrut, 1983.
- Rothacker Erich, *Tarihselcilik Sorunu*, Çev: Doğan Özlem, Ankara, 1995.

- Sakallı, Talat, “İbn Cerir et-Taberi’nin Tehzibü’l-Asar ve Tafsilü Meani’s-Sabit an Rasulillah mine’l-Ahbar Adlı Eserinin Tanıtımı”, *EÜİFD.*, 4, Kayseri 1987.
- Salim ‘Abdülaziz, *et-Tarih ve’l-Müerrihune’l-Arab*, Kahire, 1967.
- Sandıkçı, S. Kemal, “İbnü’l-Esir Kardeşler”, *OÜİFD*, 6, Sam-sun 1992.
- Savaş Rıza, *Siyer ve Kaynakları*, İzmir 1995.
- Savran, Ahmet, “İbn el-Ezrak Hayatı, Eserleri ve Kaynakları”, *Ata.ÜİFD.*, 8, Ankara 1978.
- Sayar, Süleyman, “M. Şemseddin Günaltay ve İslâm’da Tarih ve Müverrihler’e Dair”, *UÜİFD.*, 4, Bursa 1992.
- Seade Yusuf Cafer, *Devrul-Kıraati’l- Hariciye fi Tedrisi’t-Tarih*, Kahire, 1985.
- Sevim, Ali, “İbnü’l-Adim’in Bugyetü’t-Taleb fi Tarihi Haleb Adlı Eserinin Yayınları Hakkında”, *Belleten*, 60/227, Ankara 1996.
- Sezgin, Fuad, “İslâm Tarihinde Rivayetlerin Değeri”, *V. Türk Tarih Kongresi*, Ankara 12-17 Nisan 1956, Ankara 1960.
- Sezgin, M. Fuat, “İslâm Tarihinin Kaynağı Olmak Bakımından Hadisin Ehemmiyeti”, *İslâm Tetkikleri Enstitüsü Dergisi*, 2/1, İstanbul 1957.
- Sıddıki Abdulhamit, *Tarihin Yorumu*, Çev: Beşir Eryarsoy, İstanbul, 1978.
- Sıddıki Mazharuddin, *Kuran’da Tarih Kavramı*, Çev: Süleyman Kalkan, İstanbul, 1982.
- Sırma İhsan Süreyya, *İslâm ve Tarih*, İstanbul, 1991.
- Sırma, İhsan Süreyya, “Siret İbn İshak”, *Ata.ÜİFD.*, 2, Ankara 1977.
- *Soruşturma 4, Tarih Siyer*, Sor Yay., Ankara 1991.
- Suyuti Celalüddin, *eş-Şemarih fi İlmi’t-Tarih*, nşr: Muhammed b. İbrahim eş-Şeybani, Kuveyt, 1399/1978.
- Şakir Mustafa, *et-Tarihü’l Arabi ve’l-Müerrihun*, Beyrut, 1979/1993.
- Şapolya, Enver Behnan, “Selçuklu Tarihine Ait Eserler Üzerine”, *İstanbul*, 1966.
- Şehidi, Seyyid Cafer, *Bir İslâm Tarihi Tahlili*, Çev.: Hasan El-mas, Endişe Yay., Ankara 1992.
- Şerare Abdüllatif, *el-Fikrut-Tarihi fi’l İslâm*, Beyrut, 1983.

- Şeriati Ali, *İslâm'ın Tarih Felsefesi*, Çev: Battal Uzuner, Ankara, 1991.
- Şeşen, Ramazan, “Selçuklu-Eyyubi İlişkilerinden Bahseden Kaynaklar ve Çalışmalar”, *IV. Milli Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Semineri Bildirileri* (25- 26 Nisan 1994), SÜSAM., Konya 1995.
- Şeşen, Ramazan, *Müslümanlarda Tarih-Coğrafya Yazıcılığı*, İstanbul 1998.
- Şulul Kasım, *Kafiyeci'de Tarih Usulü*, İstanbul, 2003.
- Şulul, Kasım, *İlk Siyer ve Megazi Müelliflerinden Muhammed b. Ömer b. Vakıd el-Vakıdi, Hayatı, Eserleri, Tarihçiliği ve Etkileri*, Uludağ ÜSBE., Bursa 1996.
- Tanrıverdi Eyyüp, “Doğubilimciliğin Kurucuları: Modern Mısır Bilimin Doğuşu”, *folklor / edebiyat*, sayı 53, Ankara, 2008/1, ss. 23-64.
- Tanrıverdi Eyyüp, “Ebu's-Salt Umeyye ed-Dânî'nin Mısır İzlenimleri: VI./XII. Yüzyılda Kahire'de İlmî, Kültürel ve Edebî Çevreler”, *Dini Araştırmalar*, c.10, s.29 Ankara, 2007.
- Tanrıverdi Eyyüp, “Klâsik Arapça Kaynaklarda Eski Mısır Kültürü Araştırmaları”, *Kutadgubilig / felsefe-bilim araştırmaları*, Sayı 13, İstanbul, Mart 2008, ss.185-251.
- *Tarih Öğretimi Ve Ders Kitapları Sempozyumu Bildirileri*, İstanbul, 1995.
- Terzi, M. Zeki, “Buharinin Sahihindeki Siyer ve Meğazi Rivayetleri”, *OMÜİFD.*, sayı.5, Samsun 1991.
- Terzi, Mustafa Zeki, *İslâm Tarih Yazarları ve Eserleri*, Samsun,1995.
- Thomson David, *Tarihin Amacı*, Çev: Salih Özbaran, İzmir, 1983.
- Togan, Z. Velidi, *Tarihte Usul*, İstanbul, 1969.
- Uçar Şahin, *Tarih Felsefesi Meseleleri*, İstanbul, 1997.
- Unat Faik Reşit, *Hicri Tarihleri Miladi Tarihlerle Çevirme Kılavuzu*, Ankara, 1974.
- Ünal, A. Afşin, “İbnü'l-Esir'in “el-Kamil Fi't-Tarih” İsimli Kaynak Eserinin “Selçuklu Kültür ve Medeniyeti” Bakımından Bir Değerlendirmesi”, *EÜSBED.*, 8, Kayseri 1999.
- Varol, Hüseyin, “İbn Kuteybe ve Eserleri”, *Ata.ÜİFD.*, 6, Erzurum 1986.

- Varol, Mehmet Bahaüddin, “İbn Kuteybe, Hayatı, Eserleri ve İslâm Tarihçiliğindeki Yeri”, *SÜSBED.*, 5, Konya 1999.
- Vida, G. Devi Della. “Sire”, *İslâm Ansiklopedisi*, X, 699-703.
- Walia Shelley, *Edward Said Ve Tarih Yazıcılığı*, Çev: Gürol Koca, İstanbul, 2004.
- Wals William Henry, *Tarih Felsefesine Giriş*, Çev: Yusuf Ziya Çelikkaya, Ankara, 2006.
- Yardım, Ali, “Şemail Nev’inin Doğuşu ve Tirmizi’nin Kitabı’ş-Şemaili”, *DEÜİFD.*, sayı.1, İzmir, 1983.
- Yıldız Abdullah, *Tarih Bilinci*, İstanbul, 1994.
- Yüksel, Ahmet Turan, “İzzuddin İbn Cema el-Kinani’nin “Muhtasarı Sireti’n-Nebi” Adlı Eserinin Edisyon Kritiği”, *SÜSBE.*, Konya 1987.